

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PËRGJITHSHME E TATIMEVE

Nr. 22225

Prot

Tiranë, më 16./07./2015

Lënda: Për konstatimin dhe dokumentimin e shkeljeve tatimore administrative gjatë kontrolleve të ushtruara nga ana e strukturave të Verifikimit në Terren dhe Hetimit Tatimor (Task-Forcë)

Drejtuar: **Drejtoria Rajonale Tatimore**

Drejtoria e Hetimit Tatimor, Rajoni

Drejtoria e Hetimit Tatimor

Drejtoria e Kontrollit Tatimor

KËTU

Në zbatim të neneve 80 dhe 105 të ligjit Nr. 9920, datë 19.5.2008 “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, strukturat e administratës tatimore të verifikimit në terren dhe ato të hetimit tatimor (task-force), kryejnë verifikime në vend apo kontrolle tek tatimpaguesit, me synim zbulimin në kohë të shkeljeve tatimore administrative të parashikuara nga ky ligj, nenet 112-130 të tij. Objekt i verifikimeve apo kontrolleve janë kryesisht, por jo vetëm, shkeljet që kanë lidhje me regjistrimin në organin tatimor, me dokumentimin e mallrave, me dokumentimin e shitjeve dhe lëshimin e faturave tatimore, me deklarimin e punonjësve, me përdorimin e pajisjeve fiskale dhe sistemeve të monitorimit të qarkullimit, me afishimin e çmimeve.

Për zbatimin korrekt të dispozitave të këtij ligji, përsa lidhet me konstatimin dhe dokumentimin nga ana e strukturave të administratës tatimore të veprimeve apo mosveprimeve të tatimpaguesve të cilat përbëjnë shkelje tatimore administrative, por jo vetëm, të konstatuara gjatë verifikimeve në vend apo kontrolleve të ushtruara tek tatimpaguesit, me qëllim që çdo veprim i tatimpaguesit i konstatuar në shkelje të ligjit të jetë dokumentuar i plotë dhe i saktë, e për pasojë çdo procedurë e ndjekur nga ana e administratës tatimore të jetë e bazuar dhe e dokumentuar konform dispozitave ligjore, gjykojmë të nevojshme të udhëzojmë si vijon:

- Çdo konstatim i strukturave të verifikimit në terren dhe hetimit tatimor gjatë kontrolleve të ushtruara tek tatimpaguesit, dokumentohet duke mbajtur Akt konstatimin përkatës, i cili është një dokument sipas një formati të miratuar, me numër serial të parashtypur.
- Akt konstatimi mbahet në vendin dhe në momentin e kryerjes së kontrollit apo verifikimit tek tatimpaguesi.
- Si rregull ky akt mbahet në prani të tatimpaguesit apo përfaqësuesit të autorizuar dhe nënshkruhet nga palët. Nëse tatimpaguesi apo përfaqësuesi i tij refuzon firmën, ky fakt shënohet në akt konstatim.
- Në Akt konstatim përshkruhet qartë çdo fakt, rrethanë, veprim apo mosveprim dhe provë e konstatuar, nisur nga objekti i verifikimit apo kontrollit tek tatimpaguesi, por jo vetëm.
- Akt konstatimi duhet të përmbajë të dhëna të sakta, duke evidentuar të plotë identitetin e tatimpaguesit, përfaqësuesit të tij, adresën e kryerjes së veprimtarisë ekonomike ose adresën ku kryhet konstatimi nëse është e ndryshme nga adresa e deklaruar e kryerjes së veprimtarisë, Nipt-in.
- Gjatë verifikimit apo kontrollit lidhur me deklarin e punonjësve në organin tatimor, në akt konstatim evidentohen në mënyrë të qartë dhe pa gabime të gjithë punonjësit e konstatuar në vendin e ushtrimit të kontrollit, duke pasqyruar të plota gjeneralitetet, emrin, mbiemrin, numrin personal të pasqyruar në dokumentin e identifikimit dhe në mungesë të këtij dokumenti, pasi shënohet ky fakt në akt konstatim, merren të dhënat për datën, muajin dhe vitin e lindjes së punonjësve.
- Gjatë verifikimit apo kontrollit lidhur me dokumentimin e mallrave, në akt konstatim pasqyrohen të dhënat për mallin, përshkrimi i hollësishëm i mallit dhe sasia e konstatuar. Po kështu në akt konstatim përshkruhen të plota të dhënat për dokumentacionin tatimor që shoqëron mallin.
- Nëse si rezultat i verifikimit apo kontrollit konstatohet nëpërmjet fakteve dhe provave se tatimpaguesi ka kryer shkelje tatimore administrative, atëherë përveç akt konstatimit mbahet edhe procesverbali përkatës që sanksionon shkeljen. Si akt konstatimi dhe procesverbali që sanksionon shkeljen shkruhen me shkrim të qartë dhe pa gabime.
- Procesverbali që sanksionon shkeljen tatimore administrative duhet të përmbajë të dhëna të sakta, duke evidentuar të plotë identitetin e tatimpaguesit, përfaqësuesit të tij, adresën e kryerjes së veprimtarisë ekonomike ose adresën ku kryhet konstatimi, nëse është e ndryshme nga adresa e deklaruar e kryerjes së veprimtarisë, Nipt-in.
- Në procesverbal shënohet baza ligjore që përcakton shkeljen tatimore administrative dhe dënimin përkatës, duke dhënë referenca të sakta për dispozitën/at (neni) ligjore dhe nënligjore së cilës/ave i referohet shkelja si dhe dënimi që aplikohet në bazë të dispozitave ligjore.
- Nëse konstatohet se tatimpaguesi ka kryer më shumë se një shkelje tatimore administrative, atëherë për çdo shkelje mbahet procesverbal i veçantë.

Strukturat e Verifikimit në Terren apo Hetimit Tatimor gjatë punës së tyre mbajnë në konsideratë parashikimet e legjislacionit tatimor në fuqi. Disa nga drejtimit kryesore, por jo vetëm, referuar dispozitave ligjore e nënligjore, në të cilat këto struktura mbështeten gjatë ushtrimit të detyrave të tyre funksionale janë:

1-Gjatë verifikimeve apo kontrolleve që lidhen me regjistrimin në organin tatimor mbahet parasysh se:

Çdo person që kryen një veprimtari ekonomike tregtare, detyrohet të regjistrohet në organin tatimor që me fillimin e kësaj veprimtarie, duke u pajisur me çertifikatën e regjistrimit në organin tatimor e cila përmban edhe numrin e identifikimit të personit të tatueshëm (NIPT), referuar nenit

40 të ligjit dhe pikës 40 të udhëzimit nr. 24, datë 02.09.2008 “Për procedurat tatimore në RSH”, i ndryshuar.

Personi i tatueshëm që ushtron veprimtari në adresa (vendndodhje) të ndryshme biznesi, pajiset me certifikatë regjistrimi për çdo adresë, e cila ka të njëjtin NIPT unik me numer serial të ndryshëm, në përputhje me përcaktimet e dispozitave të ligjit dhe udhëzimit “Për procedurat tatimore”. Certifikatat e Regjistrimit të Personit të Tatueshëm, duhet të ekspozohen në të gjitha adresat ku personi i tatueshëm ushtron veprimtarinë e tij ekonomike e tregtare.

Personi që nuk është i regjistruar në organin tatimor, por ka ushtruar në fakt veprimtari ekonomike nuk është i përjashtuar nga përgjegjësia tatimore, bazuar në nenin 41 të ligjit dhe pikën 41 të udhëzimit.

Nëse identifikohen persona që ushtrojnë veprimtari tregtare të paregjistruar në organin tatimor, përveçse u mbyllet menjëherë veprimtaria dhe konfiskohen të gjitha materialet, u propozohet organeve kompetente pezullimi i lejes/licencës/autorizimit për ushtrim të veprimtarisë, bazuar në nenin 41 të ligjit dhe pikën 41.1.3 të udhëzimit.

Vetëm në rastin kur nga strukturat e administratës tatimore provohet dhe dokumentohet se për arsye të rrethanave ose për shkak të natyrës së veprimtarisë është në kushtet e pamundësisë për të ekzekutuar mbylljen e veprimtarisë, si dhe masën e konfiskimit të parashikuar në nenin 41 të ligjit, atëherë vendoset dënimi me gjobe në përputhje me përcaktimet e nenit 112 të ligjit.

2- Gjatë verifikimeve apo kontroleve që lidhen me dokumentimin e mallrave mbahet parasysh se:

Të gjithë personat e tatueshëm, subjekte të tatimit mbi vlerën e shtuar apo të tatimit mbi fitimin dhe personat e tatueshëm, tatimpagues i tatimit të thjeshtuar mbi fitimin e biznesit të vogël, mallrat gjendje në çdo vend biznesi, mallrat në transport apo mallrat në përdorim për çfarëdo arsye qofte, janë të detyruar t'i justifikojnë me dokumentin e nevojshëm tatimor.

Dokumenti që shërben për lëvizjen e mallit, për mallrat e importuara nga jashtë vendit, që transportohen nga dogana ku zhdoganohet malli në drejtim të magazinës së personit të tatueshëm importues, është deklarata doganore e importit e lëshuar nga administrata doganore, shoqëruar edhe me faturën e lëshuar nga furnitori i huaj i mallit, referuar përcaktimeve të nenit 46 të ligjit dhe pikës 46.1.10 të udhëzimit “Për procedurat tatimore”.

Dokumenti që shërben për lëvizjen e mallit, në raste furnizimesh të mëdha, ku për lëvizjen e mallit nga dogana në magazinën apo magazinat e personit të tatueshëm importues, kërkohen disa mjete dhe ngarkesa transporti, është një dokument shoqërimi i mallit si fatura e shoqërimit kur mund të lëshohet nga importuesi për çdo mjet transporti dhe për çdo ngarkesë ose një dokument i lëshuar nga agjencia spedicionere ose agjencia doganore për çdo mjet transporti dhe për çdo ngarkesë, së bashku me një fotokopje të deklaratës doganore të importit dhe të faturës së lëshuar nga furnitori i huaj i mallit, referuar përcaktimeve të nenit 46 të ligjit dhe pikës 46.1.10 të udhëzimit “Për procedurat tatimore”.

Dokumenti që shërben për lëvizjen e brendshme të mallrave nga magazina në magazinë, nga magazina në dyqan apo anasjelltas, nga qendra në filial, nga vendi i prodhimit në magazinë, nga vendi i prodhimit në dyqan, është fatura e shoqërimit të mallrave, referuar përcaktimeve të nenit 46 dhe 47 të ligjit dhe pikës 46.1.9 dhe 47.1.7 të udhëzimit “Për procedurat tatimore”.

Dokumenti që shërben në rastin e shitjeve derë më derë, në momentin e lëvizjes së mallit nga magazina e shitësit apo nga vendi i tij i prodhimit në mjetet e tij të transportit, nëpërmjet të cilëve

do të realizohen shitjet derë më derë, personi i tatueshëm, subjekt i tatimit mbi vlerën e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, lëshon një faturë shoqërimi malli. Kurse në momentin e realizimit të çdo shitje të mallrave derë më derë, personi i tatueshëm lëshon për blerësin fature tatimore të TVSH, referuar përcaktimeve të nenit 46 dhe pikës 46.1.9 të udhëzimit “Për procedurat tatimore”.

Dokumenti që shërben për lëvizjen e mallrave gjatë transportit, referuar përcaktimeve të nenit 50 të ligjit dhe pikës 50.4, 50.5, 50.7 dhe 50.8 të udhëzimit “Për procedurat tatimore”:

Lëvizja e mallrave gjatë transportit shoqërohet me faturën origjinale të shitjes së mallit ose me faturë shoqëruese në rastet e lëvizjes së brendshme të mallrave, ose në rastin e lëvizjes së mallrave apo pajisjeve që janë pjesë e kryerjes së një shërbimi.

Në rastet e shitjes së mallrave, kur transporti kryhet me mjete të shitësit ose të blerësit, ky fakt shënohet në pjesën e faturës së shitjes së mallit ku kërkohen të dhënat e transportuesit, si dhe jepen të dhënat identifikuese të mjetit të transportit, destinacionit dhe të shoferit. Këto të dhëna duhet të specifikohen edhe sipas çdo destinacioni të kryer nga mjeti, nëse e njëjta sasi malli e faturuar dhe e transportuar me mjetet e blerësit apo të shitësit, mund të kryhet prej tyre me më shumë se një mjet.

Në rastet kur transporti i mallrave kryhet nga palë të treta (shoqëri transporti), lëvizja e mallit shoqërohet me faturën e shitjes së mallit, e cila ka të dhëna edhe për transportuesin dhe datën e transportit. Transportuesi gjatë transportimit disponon kopjen e parë të faturës me TVSh, e cila i dorëzohet blerësit. Kopja e dytë e faturës origjinale mbahet nga transportuesi.

Bazuar në nenin 58 të ligjit dhe pikën 58.2 të udhëzimit “Për procedurat tatimore në RSH”, kur gjatë kontrolleve që ushtrohen nga strukturat e autorizuar të administratës tatimore, konstatohet se mungon dokumentacioni i kërkuar ligjor, mbahet proces-verbali përkatës dhe mallrat konfiskohen në përputhje me dispozitat e nenit 121 të Ligjit. Mallrat e konfiskuara administrohen në përputhje me legjislacionin në fuqi.

3-Gjatë verifikimeve apo kontrolleve që lidhen me deklarin e punonjësve në organin tatimor mbahet parasysh se:

Çdo tatimpagues detyrohet të deklarojë në organin tatimor përkatës të punësuarit (përfshirë dhe punonjësit e papaguar të familjes së personit fizik me të cilët ai punon e bashkëjeton ligjërisht), që fillojnë punë për herë të parë te subjekti apo të punësuar rishtazi pranë tij me të dhëna të kërkuara për secilin prej tyre. Ky deklarin duhet të bëhet të paktën një ditë kalendarike përpara fillimit të punës së të punësuarve.

Për qëllime të deklarimit të punonjësve në organin tatimor verifikohen apo kontrollohen “Deklarata e të punësuarve për herë të parë, atyre rishtazi, si dhe e të larguarve nga puna”, si dhe deklarata “Listëpagesa e kontributeve të sigurimeve shoqërore, shëndetësore dhe tatimit mbi të ardhurat nga punësimi”.

Nëse gjatë verifikimit apo kontrollit konstatohet mosrespektimi i detyrimit për deklarimin e punonjësve në organin tatimor, zbatohet dënimi në përputhje me nenin 119 të ligjit.

4-Gjatë verifikimeve apo kontrolleve që lidhen me përdorimin e pajisjes fiskale apo sistemeve të monitorimit të qarkullimit mbahet parasysh se:

Tatimpaguesit, që kryejnë qarkullimin e mallrave dhe të shërbimeve, për të cilat pagesat nuk kryhen nëpërmjet bankës, janë të detyruar të instalojnë dhe të përdorin sistemin fiskal, nëpërmjet përdorimit të pajisjeve fiskale, për regjistrimin e pagesave me para në dorë dhe për lëshimin, në mënyrë të detyrueshme, të kuponit tatimor.

tatimpaguesit në sektorë të veçantë të ekonomisë, sipas përcaktimeve me vendim të Këshillit të Ministrave (VKM nr. 781, datë 14.11.2007, i ndryshuar), janë të detyruar të instalojnë dhe të përdorin sisteme të monitorimit të qarkullimit.

Për kundërvajtjet administrative në përdorimin e pajisjeve fiskale, për lëshimin e kuponave fiskalë e të biletave”, aplikohen dënimet sipas nenit 122 të ligjit. Përveç dënimeve të tjera të përcaktuara në këtë nen, tatimpaguesi, person juridik ose fizik, dënohet:

- Për mosinstalim të pajisjes fiskale apo sistemit të monitorimit të qarkullimit tatimpaguesi, person juridik ose fizik, tregtar, dënohet në përputhje me pikën 1, gërma “a” të nenit 122 të ligjit,
- Për moslëshim të kuponit tatimor për të dokumentuar qarkullimin e realizuar të mallrave dhe shërbimeve, dënohet sipas pikës 1, gërma “b” të nenit 122.

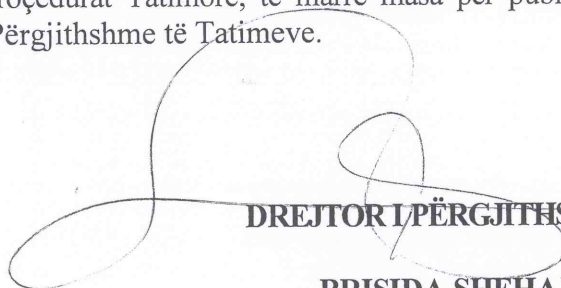
Referuar pikës 122.2 të udhëzimit, konstatimi, shqyrtimi dhe dënimi i shkeljeve të parashikuara në këtë nen bëhen nga organet tatimore të juridiksionit, ku tatimpaguesi ushtron veprimtarinë ose kryen shkeljet. Në aplikimin e dënimeve sipas kësaj dispozite duhet mbajtur në konsideratë fakti që ligjvënisi ka përcaktuar sanksione të ndryshme në varësi të faktit nëse konstatimi i shkeljes tatimore administrative është për herë të parë, të dytë apo nëse është çdo konstatim tjetër i përsëritur.

Sipas VKM-së nr. 349, datë 29.04.2015 Për disa ndryshime në vendimin nr. 781, datë 14.11.2007, të Këshillit të Ministrave. sistemi për monitorimin e qarkullimit për tregëtimin e karburanteve, duhet të funksionojë në regjim automatik sipas rregullit të detyrueshëm "Pa Kupon, S'ka karburant". Në rast defekti të pajisjes fiskale apo lidhjes me të, KDE-ja duhet të sigurojë mosfunksionimin e dispeçerit, deri në çastin e rregullimit të këtij defekti.”

Përveç sa më sipër, rast pas rasti, punonjësit e verifikimit në terren, hetimit tatimor (task-forcë) apo çdo strukture tjetër, të cilët kryejnë verifikime apo kontrole të tatimpaguesve, mbajnë akt konstatimin përkatës duke ju referuar dispozitave ligjore e nenligjore në fuqi si dhe rregullave sa më sipër. Për çdo shkelje tatimore administrative të konstatuar aplikohet dënimi administrativ në përputhje me përcaktimet në ligjin Nr. 9920, datë 19.5.2008 “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

Drejtuesit e Drejtorive Rajonale Tatimore, Drejtorive Hetimore Rajonale dhe të Drejtorive përkatëse pranë DPT-së të marrin masa për njohjen nga ana e punonjësve tatimor, me përmbajtjen e kësaj shkrese.

Drejtorja e Shërbimit dhe Regjistrimit të Tatimpaguesve pranë DPT-së, në zbatim të pikës 2, neni 28 të ligjit Për Procedurat Tatimore, të marrë masa për publikimin në faqen zyrtare të internetit të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

DREJTORI PËRGJITHSHËM
BRISIDA SHEHAJ

